

Onderwerp

Nijmeegs Erfgoed Beschermd – start procedure groep 2c

Programma	Cultuur en Cultureel erfgoed	Behandeldatum	24 februari 2026
Portefeuillehouder	T.F.A. van Elferen	Status	Embargo tot 27 februari 2026

Advies

1. De beschermingsprocedure zoals beschreven in artikel 6 van de Erfgoedverordening Nijmegen te starten voor de volgende objecten:
 - Begijnenstraat 4-6 (bouwhistoriemonument)
 - Begijnenstraat 19 (gemeentelijk monument)
 - Bloemerstraat 5-7 (bouwhistoriemonument)
 - Bloemerstraat 11-13 (gemeentelijk monument)
 - Bloemerstraat 15-17 (bouwhistoriemonument)
 - Bloemerstraat 19-21 (bouwhistoriemonument)
 - Bloemerstraat 23-23a (bouwhistoriemonument)
 - Lange Hezelstraat 66-68 (bouwhistoriemonument)
 - Lange Hezelstraat 67 en Pijkestraat 53-55 (bouwhistoriemonument)
 - Lange Hezelstraat 69 (bouwhistoriemonument)
 - Lange Hezelstraat 72 en Glashuis 11 (bouwhistoriemonument)
 - Lange Hezelstraat 74-76 en Glashuis 12 (gemeentelijk monument)
 - Lange Hezelstraat 75 (gemeentelijk monument)
 - Lange Hezelstraat 86-86a (bouwhistoriemonument)
 - Lange Hezelstraat 88 (bouwhistoriemonument)
 - Lange Hezelstraat 90-90a-90b (gemeentelijk monument)
 - Lange Hezelstraat 92 (bouwhistoriemonument)
 - Stikke Hezelstraat 6 (bouwhistoriemonument)
 - Stikke Hezelstraat 8 (bouwhistoriemonument)
 - Stikke Hezelstraat 10 (bouwhistoriemonument)
 - Stikke Hezelstraat 20-22 (bouwhistoriemonument)

Aanleiding

In 2020 heeft de raad de Erfgoedstrategie vastgesteld. De Erfgoedstrategie bepaalt de koers voor het gemeentelijk erfgoedbeleid voor de komende jaren.

Er is een drietal opgaven geformuleerd:

- Betere instandhouding en bescherming
- Krachtiger publieksbereik door professionalisering, regie en samenwerking
- Inzet op profilering als oudste stad

Op 13 april 2021 hebben wij de raad geïnformeerd over hoe wij uitvoering willen geven aan de Erfgoedstrategie. In de notitie 'Uitvoeringstrategie 2021 en verder' hebben wij aangegeven dat wij de komende jaren aan de slag gaan met het programma Nijmeegs Erfgoed Beschermd om nieuwe monumenten aan te wijzen. We hebben hierbij aangegeven prioritering in het beschermingsprogramma aan te brengen op basis van objecten die het meest risico lopen op ongewenste verbouwingen of sloop.

Het beschermingsprogramma is in 2021 verder uitgewerkt en wij zullen jaarlijks meerdere beschermingsronden opstarten.

Beoogde impact: uitvoering

In de begroting is voor het programma Cultuur en Erfgoed het volgende doel opgenomen: 'We zorgen voor bescherming en instandhouding van ons erfgoed.' De start van de beschermingsprocedure van deze panden in de binnenstad draagt hieraan bij.

De bescherming van deze panden draagt bij aan het waarborgen van de kwaliteiten van Nijmegen. Zo zorgen we ervoor dat het cultureel erfgoed een rol van betekenis speelt in de ruimtelijke ordening.

Argumenten

1.1 Wij willen uitvoering geven aan de opgave betere bescherming en instandhouding van de Erfgoedstrategie.

1.2 De redenen waarom de objecten in aanmerking komen voor plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst zijn verwoord in de bijgevoegde redengevende omschrijvingen.

De bouwhistoriemonumenten zijn waardevol vanwege de aanwezigheid van oude onderdelen zoals kelders, balklagen en kapconstructies. Alleen de onderdelen die specifiek in de redengevende omschrijving genoemd zijn vallen onder de bescherming. Bij de gemeentelijke monumenten in deze groep gaat het zowel om de bouwhistorische waarden als om een waardevol exterieur. Deze panden zijn daarom geheel beschermd, zowel het interieur als de buitengevels.

1.3 Het belang van deze panden voor Nijmegen.

De betreffende panden zijn van belang voor de geschiedenis van Nijmegen. Onafhankelijk van elkaar vertegenwoordigen zij een fase in de ontwikkeling van de stad Nijmegen. De basis hiervoor werd al in de Romeinse tijd gelegd. De "fundering" van de grotere uitvalswegen zoals de Lange Hezelstraat is toen al ontstaan. De volgende grote ontwikkelingen vonden vanaf de dertiende eeuw plaats, toen Nijmegen op 31 augustus 1230 stadsrechten kreeg. De stad versteende en het fundament voor kenmerkende straten en gassen werd gelegd.

Dit vormde de basis voor de verdere ontwikkeling, waarbij het stedenbouwkundige plan door de eeuwen heen nauwelijks wijzigde. Ondanks het bombardement in de Tweede Wereldoorlog is veel van de middeleeuwse structuur nog in de binnenstad herkenbaar. Veel van de panden in groep 2c hebben nog hun middeleeuwse of vroegmoderne parcellering, muurwerk, balklagen en kelders behouden. Juist de historische gelaagdheid, die veel van deze panden kenmerkt, is van grote waarde.

1.4 De beschrijvingen zijn op 22 januari 2026 ter beoordeling aan de Adviescommissie Omgevingskwaliteit voorgelegd. Zij heeft bij brief d.d. 02-02-2026 positief geadviseerd.

Kanttekeningen

Dit collegevoorstel is onder embargo tot 27 februari 2026 zodat de belanghebbenden als eerste in kennis kunnen worden gesteld van de start van de beschermingsprocedure. Zo waarborgen we dat belanghebbenden bij het beschermingsvoornemen betrokken zijn.

Gesprek met de stad

De belanghebbenden krijgen bericht over de start van de procedure. De reacties die in het kader van het belangenonderzoek binnenkomen, zullen vervolgens worden verwerkt in een raadsvoorstel waarmee de beschermingsprocedure wordt afgerond.

Voor het volledige beschermingsprogramma is een communicatietraject opgezet.

Financiën

Dit collegevoorstel heeft geen financiële consequenties.

Vervolg

Dit collegevoorstel is onder embargo tot 27 februari 2026, zodat belanghebbenden kunnen worden gecontacteerd voordat het voorstel wordt gepubliceerd. De belanghebbenden krijgen per brief bericht over de start van de procedure. Hierna hebben zij de tijd om hun zienswijzen in te dienen. Deze worden verwerkt in een raadsvoorstel dat wordt voorgelegd aan de raad.

Vanaf het moment dat de belanghebbenden zijn geïnformeerd is de voorbescherming van kracht. Dat betekent dat er vanaf dan een vergunning nodig is voor het wijzigen van het pand. De voorbescherming duurt 26 weken. Voor die tijd moet de raad een besluit nemen over de voorgenomen bescherming.

Bijlage(n)

1. Redengevende omschrijving Begijnenstraat 4-6
2. Redengevende omschrijving Begijnenstraat 19
3. Redengevende omschrijving Bloemerstraat 5-7
4. Redengevende omschrijving Bloemerstraat 11-13
5. Redengevende omschrijving Bloemerstraat 15-17
6. Redengevende omschrijving Bloemerstraat 19-21
7. Redengevende omschrijving Bloemerstraat 23-23a
8. Redengevende omschrijving Lange Hezelstraat 66-68
9. Redengevende omschrijving Lange Hezelstraat 67 en Pijkestraat 53-55
10. Redengevende omschrijving Lange Hezelstraat 69
11. Redengevende omschrijving Lange Hezelstraat 72 en Glashuis 11
12. Redengevende omschrijving Lange Hezelstraat 74-76 en Glashuis 12
13. Redengevende omschrijving Lange Hezelstraat 75
14. Redengevende omschrijving Lange Hezelstraat 86-86a
15. Redengevende omschrijving Lange Hezelstraat 88
16. Redengevende omschrijving Lange Hezelstraat 90-90a-90b
17. Redengevende omschrijving Lange Hezelstraat 92
18. Redengevende omschrijving Stikke Hezelstraat 6
19. Redengevende omschrijving Stikke Hezelstraat 8
20. Redengevende omschrijving Stikke Hezelstraat 10
21. Redengevende omschrijving Stikke Hezelstraat 20-22
22. Adviesbrief Adviescommissie Omgevingskwaliteit d.d. 02-02-2026
23. Voorbeeld bewonersbrief start procedure